

TILSKUDD I PELSDYRNÆRINGEN

PELSDYRNÆRINGEN MOTTAR TILSKUDD GJENNOM AVLØSER-REFUSJON OG FRAKTUTJEVNING. NÆRINGEN MOTTAR IKKE PRODUKSJONSTILSKUDD PER DYR, SLIK SOM I ANNET LANDBRUK.

AVLØSER-REFUSJON

- Alle deler av landbruket har rett på refusjon av kostnader knyttet til avløsning. Det gjelder naturligvis også pelsdyrnæringen.
- Refunderer faktiske, dokumenterte lønnskostnader opp til et tak på 73 500 kr per bruk.
- I 2014 mottok næringen totalt 13,7 millioner i refusjon.
- Dette beløper seg til drøyt 50 000 kroner per bruk. Til gjengjeld genererer hver gård ca. 1 million kr i årlig verdiskaping.
- Dette er en velferdsordning som sikrer norske bønders rett på feire. Den er rettet mot alle bruk med husdyr som krever daglig oppfølging.
- Avløserordningen er et viktig tiltak for god dyrevelferd. Den sikrer at bøndene benytter kompetent arbeidskraft når de tar ut ferie.
- En bonde har lite fleksibilitet sammenlignet med andre typer enkeltpersonsforetak. Bønder som har ansvar for husdyr må jobbe lørdager, søndager og helligdager.

FRAKTUTJEVNING

- Pelsdyrnæringen er i 2015 bevilget 17,8 millioner kr i støtte til frakt av fôr og fôr-råstoff.
- Fôrkostnadene utgjør to tredjedeler av de totale kostnadene i næringen.
- Alt tilskudd utbetales til fôrprodusentene. Forutsetningen er at fôrprodusenten tilbyr lik pris til alle kunder, uavhengig av avstand fra fôrleverandøren.
- Frakttilskuddet er ikke et pristilskudd, men et distriktstilskudd. Det bidrar til utjevne prisen for alle produsenter.
- For de øvrige landbruksproduksjonene er det ulike virkemidler som både utjevner kostnader og differensierer inntekter geografisk.
- For eksempel er det en betydelig intern fraktutjevning innenfor prisutjevningssystemet på melk. En bonde i Valdres, med fem kyr i et fjøs fire timer fra meieriet, får samme betaling for melken som en samdrift på Jæren med 200 kyr vegg-i-vegg med meieriet.
- Det er positivt trekk ved det norske samfunnet at det er mulig å bo og skape arbeidsplasser i hele landet. Da må man utjevne de geografiske forskjellene.
- Kutt i, eller fjerning av, fraktutjevningstilskudd vil føre til at det blir for dyrt å drive gårder langt fra fôrkjøkkenene.
- Fjerning av fraktutjevningstilskuddet vil ramme små utkantkommuner hardest, der næringsaktivitet og skatteinntekter fra pelsdyrhold utgjør en betydelig del av kommuneøkonomien.

- Norske pelsdyrbønder har investert store summer under gjeldene rammebetingelser.
 - Næringen har blitt pålagt å foreta betydelige investeringer som følge av nye forskriftskrav.
 - Å fjerne fraktutjevningstilskuddet vil radikalt endre fremtidige inntjeningsmuligheter for nyetablerere og pelsdyrbønder i distriktene.
 - Gjeldene investeringer er gjort på bakgrunn av gjeldene rammebetingelser. Endring kan medføre mange konkurser når inntjeningsmulighetene blir lavere enn beregnet.

GENERELT

- Totale tilskudd for 2015 er anslagsvis 31,5 millioner kroner. Til gjengjeld bidrar pelsdyrnæringen med en årlig verdiskaping til samfunnet på 298 millioner kr (tall fra Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning).
- 31,5 millioner fordelt på 280 pelsdyrgårder er 112 500 kr per bruk. Hver enkelt gård genererer over 1 millioner kroner i verdi til samfunnet.
- En investering på 1 krone i pelsdyrnæringen gir derfor en avkastning på 10 kroner. Det er en samfunnsinvestering med svært god avkastning. Som også er bærekraftig og evigvarende.
- Næringen samlede sysselsetting er på ca. 450 årsverk.
- NILF har beregnet årlig verdiskaping per årsverk til 662 000 kroner.
- Verdiskapingen blir enda høyere om man tar hensyn til ekstrakostnader som påløper slakteri- og fiskerinæringen dersom avskjær må destrueres.
- Pelsdyrnæringen er en del av et åpent verdensmarked. Det er fri tilgang til markedene og ingen særbehandling eller konkurransehindrende avtaler.
- Statsråd Listhaug ønsker et mer eksportrettet landbruk. Tilnærmet all norsk pels eksporteres, og næringen skaper gode eksportinntekter i norsk landbruk.
- Pelsdyrnæringen driver i henhold til forskriftene og skaper store verdier. Det gir liten politisk mening å straffe en lovlig næring, som gjør det politikerne ber den om.
- I 2013 omsatte næringen for 500 millioner kroner, men i 2014 falt inntektene med 150 millioner kroner på grunn flere faktorer, som blant annet en varm vinter i Russland og Kina. Som en del av et åpent verdensmarked er pelsdyrnæringen utsatt for prissvingninger. Forutsigbare rammebetingelser er derfor viktig for videreutviklingen av en robust pelsdyrnæring.
- Det er i dag 275 pelsdyrbønder i Norge.
- 75 pelsdyrgårder er avviklet siden 2010. Det har kommet til 50 nye pelsdyrbønder de siste fem årene.
- Det er primært to årsaker til avvikling:
 - Strengere forskrifter
 - Pensjon
- 35 prosent har drevet i mer enn 30 år.
- Omlegging av kraftfôrrefusjonen i jordbruksoppgjøret 2014 førte til at næringen mistet 3 millioner i frakttilskudd.